

Srpska vojna identifikaciona pločica

OTRGNUTO OD ZABORAVA Izložba o narednici Oliv Kelso King u Maloj galeriji Doma VS

Australijanka u srpskoj vojsci

Njena životna priča svedočanstvo je hrabrosti i odvažnosti. Napori u evakuaciji civila i medicinske opreme tokom velikog solunskog požara u avgustu 1917. godine doneli su joj Srebrnu medalju za hrabrost

Vladimir Matković

U FOKUSU

U Maloj galeriji Doma Vojske Srbije otvorena je izložba „Narednik Oliv Kelso King: Australijanka u srpskoj vojsci“. Izložba će biti otvorena do 20. novembra. Zajedničkim snagama organizovali su je Medija centar Odbrana i Ambasada Australije u Srbiji. Ovim projektom se popunjava ogromna praznina. Naime, u ovašnjoj javnosti se žalost veoma malo govorilo o učešću Australijanki u srpskoj vojsci u Velikom ratu. Treba reći i to da australijsko društvo i stoleće nakon ovog sukoba neguje kulturu sećanja na učešće svojih vojnika, dobrovoljaca i dobrovoljki u Prvom svetskom ratu.

Rade se ozbiljne televizijske serije poput „Anzac girls“ (ABC) ili „Galipolje“, čija je premijera 9. februara ove godine na Kanalu 9 network doživela neverovatan rezultat: videlo ju je 1,1 milion gledalaca. Svest da oni koji dolaze nikada ne treba da zaborave bolne istorijske događaje i da iz njih izvuku pouke u ovoj dalekoj zemlji veoma je prisutna i važna. Upravo zato otvaranje ove zanimljive postavke za našu javnost jeste podsticaj, promišljanje o prošlosti i razmišljanje o budućnosti. Zato ćemo se poslužiti tekstem iz ozbiljno i dobro urađenog kataloga koji su priredili organizatori izložbe.

U Prvom svetskom ratu na desetine hrabrih Australijanki: lekarki, medicinskih sestara i pomoćnog osoblja - pružilo je preko potrebnu humanitarnu po-

moć Kraljevini Srbiji. Ove neustrašive žene dobrovoljno su služile na srpskom frontu kako bi obezbedile neophodnu medicinsku pomoć srpskim vojnicima i civilima. Većina žena-dobrovoljaca iz Australije izabrala je da služi sa sanitetskom organizacijom Škotske ženske bolnice (SZB), dok je jedan broj bio sastavni deo Britanskog crvenog krsta i Srpske vojske. Njihovim doprinosom značajno je poboljšan nivo i kvalitet zdravstvenih usluga koje su pružane vojnim i civilnim ranjenicima.

Tako, iako se dogodila pre jednog veka, priča o Oliv King i njenim zadivljujućim podvizima i danas je zanimljiva i inspirativna. Oliv King je rođena 30. juna 1885. godine u sidnejskom predgrađu Krojdon.

Kada je imala petnaest godina, majka joj je umrla, pa je nju i njenu stariju sestru odgajao otac, ser Džordž Kelso King, uspešni biznismen i dobar tvor. Duboka ljubav i odatost koju je Oliv negovala prema ocu odredila je njen životni pravac. Srednje obrazovanje stekla je u uglednoj sidnejskoj gimnaziji, a u Drezdenu, u Nemačkoj, završila je fakultet. Avanturističkog duha

i jake volje, ona je bila vrstan planinar, svetski putnik sa smislom za strane jezike i veliki poznavalac i ljubitelj automobilizma. U svojim kasnim dvadesetim otišla je kod sestre u Englesku, baš kada je izbio Prvi svetski rat.

Heroina: Oliv Kelso King

Zadatak Oliv King u sastavu ŽSB na Balkanu 1915. godine bio je da pruži medicinsku pomoć sa-vezničkim snagama, pre svega Srbima, u njihovoj borbi protiv Au-

Oliv King dobila je malariju. Jedan od njenih najčešćih posetilaca bio je srpski kapetan Milan Jovičić, oficir za vezu sa britanskim vojskom u Solunu. Zaljubili su se i

■ Oliv Kelso King je brzo savladala srpski jezik i pokazala veliku hrabrost u evakuaciji ranjenika iz Devdellije, novembra 1915, gde je za dlaku izbegla zarobljavanje od bugarske armije

strougara, Nemaca i Bugara. Brzo je savladala srpski jezik i pokazala veliku hrabrost u evakuaciji ranjenika iz Devdellije, novembra 1915, gde je za dlaku izbegla zarobljavanje od bugarske armije. Saveznici su se potom povukli u Solun, gde je ŽSB uspostavio mrežu poljskih bolnica u gradu i po okolnim mestima, iza linije fronta. Oliv King je u Solunu ostala naredne dve i po godine, čak i pošto je ŽSB napustio zemlju.

Oliv King napustila je ŽSB sredinom 1916. godine i pridružila se Srpskoj vojsci kao vozač u sanitetskoj službi. Pripadala je štabu Sanitetske službe i na kraju dospela do čina narednika. Uprkos čestim mehaničkim problemima (od kojih je mnoge rešavala sama), ona je uspešla da zadrži „Elu“, koja je dobila oznaku S3 (sanitet tri) i bila jedno od samo tri sanitetska vozila koja su im bila na raspolaganju. Krajem 1916. godine

svakodnevno viđali do oktobra 1917. godine, kada je on dobio prekomandu za London. Jovičić joj je poklonio srebrnu kutiju za cigarete kao uspomenu na njihovu vezu, koja je bila predmet pričavanja po Solunu. Oliv King je često pisala ocu i bilo je jasno da je uživala u svom poslu uprkos opasnostima i užasima kojima je bila izložena. Često je putovala do prvih borbenih linija, prevozeći vojnike i ranjenike. Njeni neumorni napori u evakuaciji civila i medicinske opreme tokom velikog solunskog požara u avgustu 1917. godine doneli su joj srpsku Srebrnu medalju za hrabrost.

Mnogo toga još može da se kaže o životu ove hrabre žene. Njena životna priča svedočanstvo je hrabrosti i odvažnosti. Reći ćemo samo još i to da je nakon šest dugih i teških godina daleko od svoje porodice Oliv odlučila da se vrati kući u Sidnej, 1920. godine. Samo još jednom je posetila Srbiju, i to 1922. godine, kada je sa ocem i maćehom prisustvovala venčanju kralja Aleksandra.